

ÓZDI HIRLAP.

VEGYESTARTALMÚ TÁRSADALMI HETILAP

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár:
 egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.
 Egyes szám ára 20 fillér.
 Nyiltér petit soronként 50 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadó-laptulajdonos
HERRMAN ISTVÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 HERRMAN ISTVÁN KÖNYVNYOMDÁJA ÓZD.
 hová a kéziratok, hirdetési- és előfizetési-díjak küldendők
 Kéziratok nem adatnak vissza

Iparfejlesztés.

Hogy milyen arányokban kellene fejleszteni a magyar ipar versenyképességét, arról ékes bizonyítást tesz az az emlékirat, amelyet néhány hónappal ezelőtt tett közzé a kereskedelmi miniszter az iparfejlesztésről. Ez emlékirat szerint ahhoz az elsősorban elérendő célhoz, hogy a hazai szükségletet a hazai ipar fedezze, nem kevesebb, mint 438 gyár volna szükséges, amelyeknek 720.92 millió korona tőke kellene; foglalkoztatnának 144000 munkást (körülbelül 100 millió korona évi munkabérral) és évi termelésük összértéke 419515 millió koronára rugna. Az állami segély tíz évre összesen 125 millió korona lenne.

Ezek a számok csak az első pillantásra tűnnek föl viszonyainkhoz képest — nagyoknak. Ami különösen az állami segélynek szükséges összegét illeti, ez csak látszólagosan ily nagy áldozat az állam részéről, csak úgy, mint az állami tisztviselőknek juttatott magasabb illetmények is. Mert az összes állami kedvezmények és segélyek, eltekintve attól,

hogy a legkülönbözőbb alakban oszlanak meg az ország lakossága közt, emelven ennek gazdasági forgalmát, legfőképpen fogyasztási adók alakjában jórészt ismét visszakerülnek az állampénztárba, megteszik sokféle jótékony hatásukat, anélkül, hogy az államkincstárnak valóságban nagy áldozatába kerülnének. Közelebbről bírálva pedig a magánválalkozás kérdését, úgy találjuk, hogy erős akarattal nem lehetetlen ezt az álmodtíz éven belül megvalósítani, föltéve persze, hogy hazánk nagybirtokosai — elsősorban a holtkézelég érzékei fog birni az iparpártolásnak gazdasági és hazafias jelentősége iránt; mert ha Ausztriában és a Németbirodalomban össze tudták kötni az uradalmak birtokosai ezt a két szempontot, miért ne tehetnék ezt nálunk is, különösen amikor köztudomású, hogy az iparvállalatok évről évre nagyobb jövedelmet biztosítanak főképpen azoknak, akiknek módjukban van nyersterményeiket a helyszínén feldolgoztatni, ahelyett, hogy ezeket külföldre eladva, a belőlük készült és behozott iparcikkekért drága árakat fizessenek.

Hangsúlyozzuk, hogy ezeket az iparvállalatokat lehetőleg magyar pénzen kelene megvalósítani, nemcsak azért, hogy hasznunk az országban maradjon és bennünket gazdagítson, hanem azért is, mert máris tulsokkal tartozunk a külföldnek és félő, hogy egy-egy újabb pénzválság, vagy a legújabb porosz és német államcímletek mintájára való külföldi kibocsátás, kapcsolatban ellenfeleink agitációjával, papírjaink tömeges visszaözlése után elviselhetetlen bajokat okozna egész gazdasági életünkben.

A nagyobb szabású iparfejlesztés előfeltételei közül a biztos és aránylag olcsó alapítási tőkén felül a forgó tőkének könnyebb megszerezhetését sem szabad kifelejtenuünk. Számos gyár alakult volna már, még több virágoznék, ha törekvő és megbízható tulajdonosaik (hiszen csak ilyenekről lehet szó) pénzintézeteinknél hitel dolgában olyan támogatást kaptak volna, mint a milyenben például a kereskedelem az áruhitelre nézve részesül. Egyike ez azoknak a problémáknak, amelyeknek megoldása elől pénzintézeteink nem fognak kitérhetni

TÁRCA.

Vergődi.

Írta: Cholnoky László.

— Az Ózdi Hirlap eredeti tárcája. —

Hogy a szemtelen vergődinek mi volt az igazi neve, arra már nem emlékszem.

Mert ez a Vergődi név annak az utálatos szokásának a nyomán maradt rajta, hogy örökösén azt nyögte:

— Csak vergődünk, csak vergődünk!

Pedig dehogy vergődött. Vagy ahogy vesszük. Mert pénzt bőven keresett, de amit keresett, azt rögtön el is bocsátotta. A lehető legbutábbban és a pénznek legcsekélyebb kiaknázása nélkül. Ivott is jócskán, de azt is összevissza, rendszertelenül. Rengeteget költött borra, de azért akárki más félnnyéért sokkal jobb borokat tudott volna keríteni a forrásoknak. Aminthogy lusta volt mindenre a világon. És pedig, mondom sokat keresett, mert, ha kezébe vette a tollat, olyanokat írt vele, hogy a papíros majdnem felperzselődött a sok szikrától.

Akkoriban együtt voltunk a Metropolisz szerkesztőségében. Ez a lap, jól emlékszem, tüneményesen indult, később megernyedtt kissé, végül pedig beleolvadt a Társadalom-ba, de

akkoriban éppen a zeniten állt. Az ifjú titánok és titanesszák vadul törték magukat, és még inkább egymást, hogy egy-egy verset vagy novellát bekolduljanak vagy bepanamázzanak a lapunkba.

De csak vissza Vergődihez.

Nohát ennél a Vergődinél szemtelenebb frátert nem szült Nubia öreg párduca. Csakhogy az ő szemtelensége valami egészen különös, szinte rokonszenves szemtelenség volt. Ő nem azért volt szemtelen, hogy valami céljához a mások hátán is közelebb jusson. Ő a szemtelenségnek nem tanítványa, hanem dresszője volt.

Legegyszerűbb így mondani: Vergődi a szemtelenség művésze volt. Szemtelenedett passzióból, ambícióval és kéjjel. És olyan intelligensen, hogy mindenki bement neki. Mert akkor, amikor a legjobban pimaszkodott, akkor volt a legszeretetre méltóbb.

Ha például lekésett, pedig mindig lekéselt, dühtől tajtékozva taszította be az ajtót és amíg a segédszerkesztő, akitől pedig valamennyien féltünk, gyilkos pillantásokat vetett rá, ő pimaszul rákiáltott:

Ez a rongy, ez a szemét villanyos megint elakadt! Hallja-e maga kis pótszerkesztő iraszon valamelyik számmal a villanyos-társaság ellen!

Ha rá akart gyujtani, kivett valakinek a zsebéből egy szivart. De ha a szivar nem szelelt jól, nyugodtan hozzá vágta az illetőhöz. Ha előleg kellett neki, benyitotta a szerkesztő szobájának ajtaját, elkezdett az újjával pattogtatni, füttyentett és a bal keze ujjával rejtélyesen jelezte a forintok számát. A szerkesztő rákiáltott:

Hát kutya vagyon én? Maga szetelen piszok fráter!

És ledobta a pénzt a földre. Akkor Vergődi becsöngette a szolgát, felvettette vele az östöt, vagy tizest, még egyszer bedugta a fejét a szerkesztőhöz és ráordított:

Bugris paraszt!

Azzal becsapta az ajtót.

II.

Vergődi a táncrovat vezetője volt. Fontos, nagy egyéniség. Ő érintkezett a reszketeg hangú szerzőkkel és szerzőnőkkel, akik illedelmes harákolás után becsusszantak a redakcióba egy-egy kis cafattal, amint Vergődi mondta, a kezükben. És ha egy-egy ilyen alak megjelent, ő zsen nélkül rákiáltott.

Fogadjunk, hogy ez is valami zöldséget lesz bátor átnyujtani!

Vagy más effélet.

és amelyek megoldása nélkül alig számíthatunk nagy ipari fejlődésre.

Az ipari hitelnek az a módja, amelyet pénzintézeteink legnagyobbbrészt az úgynevezett financirozás útján nyújtanak, nem kielégítő, aminthogy nem is bír a hitelnyújtás kizárólagos céljával. Bár tagadhatatlan, hogy számos új iparvállalat létesül ennek segítségével, valamint az is, hogy sok gyenge szervezetű vállalkozás ily uton erősödik meg, mégis távolról sem elégti ki ez az alakzat a hazai iparnak sokoldalú hiteligenyeit. Az intézeti financirozás főszempontja végeredményben mégis csak mentül nagyobb bankárnyereség elérése, ami a zsenge és kezdetleges iparvállalkozás ritkán elviselhető megterhelésével jár. Nem is szólva a rendszerint kikötött és éveken át fenyegető opcionális jog gyakorlásának egyidejű kikötéséről, amely a törekvő iparostól még azt a reményt is megvonja, hogy vállalatának kedvező fejlődése esetén ő élvezze a fáradozásai árán méltán kiérdemelt jutalom javarészét.

Tűzveszélyes ház. KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL

Azt hisszük, hogy a községben mindenkinél szembe ölik a főutcán levő s Krémer tulajdonát képező rozoga ház tűzveszélyes volta. Az ott uralkodó állapotokat alaposabban szemügyre véve megrémül az ember, s csodálkozik azon, hogy a hatóság ottan eddig még nem teremtett rendet.

A „ház“ állapotát egészségi szempontból nézve, minden tekintetben a törvénybe ütközik, s így megelégedéssel vettük, hogy mult héten egy kilakoltatás már történt ottan. Reméljük, hogy ebben a tekintetben további intézkedések is lesznek.

E sorok célja azonban, mint különben

e „háznak“ csúfolt rozoga alkotmány tűzveszélyes voltára a hatóság figyelmét felhívni.

Dacára annak, hogy a fővárosban lakó háztulajdonos horribilis házbéreket szed be a lakóktól absolute semmit sem törődik a ház fenntartásával, s azt a bérlők kénye-kedvére hagyja. Így történt az, hogy minden egyes lakó ócska deszkával „elkeríti saját portáját“, miáltal az udvarban alig lehet mozogni. Az utcára való kijárat pedig oly szűk és alacsony, hogy egyszerre csak egy ember tud rajta nagy nehezen keresztül vergődni. Hogy a „mű“ teljes legyen, az egyik lakó az udvarban 2 terjedelmes fabódét (disznó ól és szamáristállót) állított fel. Nem beszélve arról; hogy az illető a pincékben robbanékony anyagokat tart hordó számra s arról, hogy említett 2 építményből óriási bűz terjed el. úgy hogy a többi lakó nem meri kinyitni az ablakokat, esetleges tüzeset alkalmával a legnagyobb katasztrófa állana be, mivel a mentés teljes lehetetlen volna.

Számítunk rá, hogy az illetékes hatóság a helyszínen szemlét fog tartani, állításainkat beigazoltnak fogja találni, s sürgős intézkedést fog tenni.

a. a.

H I R E K.

Halálozás vettük a következő gyászjelentés „Mikola Béla úgy a maga mint apósa Hirsch Vince, sógora Hirsch Janka, valamint a nagyszámú rokonság nevében is, végtelen szomorúságtól megtörve tudatja, hogy forrón szeretett felesége, áldott lelkű nő, gyermek, testvér és rokon Ó-tordai Mikola Béláné szül. Hirsch Ilonka a legboldogabb házasságot 2-ik esztendejében, f. hó 29-én reggel 7 $\frac{1}{2}$ órakor, 24 éves korában rövid szenvedés után meghalt. A drága halott temetése f. hó 30-án d. u. 4 órakor lesz Ózdon, a róm. kath. egyház szertartása szerint, az engesztelő szent mise-áldozat pedig f. hó 31-én d. e. 8 órakor fog az egek Urának bemutatni. Áldás és béke poraira! Ujra egy élet, egy fiatal, virágjában való élet hullott le lábaidhoz rettenetes halál!

gödi megszeppent. A hangjában düh és beszélődés hullámzott.

A tárca engem illet! Én olvasom!

Pardon! Az más! Én N. Melanie vagyok.

Én Verg azaz X. Y. vagyok.

És megmondta az igazi nevét.

A leány könnyedén meghajította magát.

Mikor szabad újra eljőnnöm? Nagyon szépen kérem Verg azaz X. X. urat, hogy mondjon inkább távolabbi terminust, de addigra szíveskedjék elolvasni. Nem igen jut időm hiába járni.

Vergödi felugrott és durván mondta:

Jöjjön szombat! Micsoda sürgős munkái vannak?

Tanítok. Franciát, angolt, zongorát. De tanítok illedelmet is. Még van egy két üres óráma . . .

Azzal meghajította magát és elment.

Vergödi a következő néhány napon undorító volt. Szóba sem állt senkivel, nehogy kigúnyolják. Pénteken aztán szenzációs meglepetés ért bennünket. A leány tárcája megjelent.

Amikor Vergödi este bejött, a segédszerkesztő azt mondta neki:

Hallja-e maga csúf állat, ez a gavalléros tromf volt. Én tegnap nem is néztem, kinek a tárcája jön!

Akkor szakajtád le, amikor reményei legdúsabbak valának; a földi éden kapujától! az egész családi boldogság küszöbéről ragadtat ki a hideg, csöndes temető örök magányába. O tiszta hit a hulló könnyeket te nem törölsz le, a sajnó bánatot te nem szakítod ki a gyászoló szivekből az idő segedelme nélkül, de vigasztalásoddal enyhítheted a csüggedő lelkek szenvedését. Maradj a gyászolókkal, úzd el közeliükből a csüggedést! Te pedig hatalmas idő a hittel összetartva törölgest le a keserűségnek könnyeit s oszlasd szét a sziveknek bánatát, az elköltözöttnek pedig adj csendes elmulást itt, és örök életet ott fenn a mennyekben.

„Az ózdi vasgyári dalárda.“ E cim alatt rozsnói laptársunk a „Sajó Vidék“ a következő kritikának nevezhető hírt közölte: „Az ózdi vasgyári dalárda e hó 26-án városunkban időzött. Délelőtt Kossuth Lajos szobrát koszoruzta meg s a szobor előtt hazafias dalokban adott kifejezést nagy hazánk fia korszakot alkotó munkássága, példátlan hazaszeretete iránti hódolatának. Délben a fürdőben ebédelt a társaság s délután az ott időző fürdővendégeket s kirándulókat gyönyörködtette magas színvonalon álió produktójával. Késő estig tartott az élvezetes koncert s elmondhatjuk szereplésünkről azt a kritikát, hogy városunk közönsége egyszerűen bámulta az ózdi dalárda kifogástalan s az operai énekkar fegyelmességével és képzettségével vételkedő előadásai képességeit és modorát. Örömmel látnánk őket máskor is falaink között, mert kisz olyan ritka az ilyen igazán hazafias jellegű művészi törekvés a mi örökké dolgozó magyarjaink között.“ Örömmel vettük át e hírt, a mivel az ózdi közönségnek azt hisszük, szintén örömet szerzünk.

Elszáradt csizma bőrök. Arlón különös természeti jelenség szomorította meg K. J. mester urat. A szárítás végett napra akasztott csizmabőrök ugyanis úgy elszáradtak, hogy amire leakarta a kötélről szedni, azoknak még csak nyoma sem volt. Ezen különös tüneményt a járdánházi őr megakarta magyarázni, ami azonban nem sikerült.

A felügyelő és munkás-dalárda kirándulása Júl. hó 26-án tartotta meg évi kirándulását a gyártelepi dalárda Hanuszik Antal tanító, karnagy vezetése mellett Rozsnóra, hol a város közelében levő társulati bányatelepen helyezte el őket és részesítetté vendégszerető figyelembe a bányatelep gondnoksága. Az oda-utazás alatt is általános feltűnést keltett a délceg magyarruhás csoport, különösen pedig ott, hol a jókedvű dalárdisták, rázendítettek a szobor-szebb és kitűnően begyakorolt nótáikra. — Hazafias érzületüknek adtak kifejezést a derék

Valamivel nagyobb számár, mint képzeltem! felelte Vergödi. Itt semmiféle tromfól nincs szó! Az a tárca elsőrangú dolog és nekem egészen mindegy, hogy ki irta!

III.

Ettől fogva a leány átlag hetenkint, megjelent. A legelső vizontlátás alkalmával Vergödi gögös és burkoltan otromba volt. De a lány nem felelt, csak gúnyosan mosolygott. Vergödi dinek pedig forrt az epéje.

A következő alkalmakkor aztán jéghideg volt a leányhoz. Biccentett, átvette a tárcát, aztán visszabujt az írásaiba.

Hanem ezenközben nagy és súlyos változások történtek vele. Kezdte magát adminisztrálni. A pénzeit is összpontosította. És berugva is kevesebbszer volt. Igaz, hogy amikor mégis becsipett, akkor vagy örvöngött, vagy abszolút tökszerű volt. A közepes grádusokat elkerülte. Október közepe felé jártunk. Pocsék ködös idő volt.

Közelget a leány feljövételének napja. És eljött, de csak a nap, a leány nem.

A következő hét végén azonban felnézett. Vergödi éppen be volt csipve. Nem nagyon, de eléggé. A szeme villogott, a szive ficáncolt. Az ilyesmit észre lehet venni.

munkások, midőn Rozsnyó-város piacán emelt Kosuth-szobrot megkoszorúzták a város nagyszámú közönségének részvétele mellett. A hazafias lelkesedéssel előadott énekszámok, Hlavács Samu koszorút elhelyező néhány tüzes szava, pillanat alatt megnyérték a város rokonszenvét, mely rokonszenv gyakran megnyilvánult a város mellett levő fürdőn, hol a dalárda a délutánt töltötte. Nagyszámú és intelligens közönség gyűlt itt össze s viharos taps által nyilvánította tetszését a fürdő nyílt éttermében előadott énekszámok fölött. Az előadott klaszikus és modern darabokhoz szívhez szólóan kapcsolódott az „Éljen soká”, melyet ez uttal nem karnagy dirigált, hanem a dalárda tagjainak szíve s mintha ez a kis dal tettsett volna a legjobban, ez után zúgott fel a legnagyobb taps, elismerésül a derék, fáradhatatlan karnagynak. A kirándulás programjába a kellemes mellett nagy okossággal a hasznossági elv is érvényesült a híres krasznahorkai vár megtekintése által. Az itt látottak és a vár aljában lévő Andrássy-mauzóleum művészi szépsége, bőven kárpótolták a kirándulókat a kiállított fáradalmakért, szívük bizonyára nemesedett a hitvesi szeretet eme tanubizonyosságain. Ezutal is rá kell mutatnunk a társulat áldozatkész-ségére s azon gondosságra, hogy szívén viseli munkásai ismeretkörünek bővítését az ország nevezetesebb helyeinek megtekintése, a hozzá fűzött hagyományok megismerése s így a hazafias érzés erősödése által.

Asszonyvér. Ugyan megkeserülte F. J.-né a J. M. túl heves vérét, mert hát a czentéri állomáson az utóbb nevezett úgy elagyabugyálta az előbbit, hogy az 8 napig érezte tagjain a heves asszonyi vértől mozgásba hozott végtagoknak gyöngédtelen érintéseit.

Szerencsétlenül járt kisgyermek. Arlón július 22-én Pap István kezében a fegyver játék közben elsülvén, Pap Pál 10 éves fiút súlyosan megsebesítette. Az orvosi szakvélemény szerint a gyógyulás 8 hétig fog tartani.

Drága vacsora. Ki szólna meg azért János bácsit, amiért a balatoni korcsmába vacsorázni betért? Ki kívánná tőle, hogy Ózdtól Eger városáig ne harapják, hát mire inna akkor ott az első korcsmánál jó egri vörösbort? Helyesen tette, de nem helyeseltetik azon tette, hogy magának oly bőkezűen méretett mint a miy szűkkezüen mért ő vevőinek. Annak oka természetesen el nem maradt s mint a féle „egri gyerek” elkerülhetetlennek tartá, hogy a korcsmában valakivel össze ne akassza a tengety. Alkalmaznak látszott erre az ugyanott borozgató János axuszája. Az össze koccanás rendben megtörtént s János bácsi, hogy meg mutassa „ki mi” ki vágta az asztalra 140 ko-

ronáját, s tudja meg a világ ki iszik ma itten! A drusza megnézte a piros hasú bankókat s jócákát kívánt. János bácsi pedig künn az udvaron nyugalomra tért. Másnap arra ébredt, hogy a zöldség ára nincs a zsebében hogy kinél van azt csak az egri szentek tudják.

CSARNOK.

Hétvágás.

Irta: Kolombácsi.

Polgári kör. Bohóság volna azt magyaráznom, kiknek illik, kiknek kötelességük ezt a kört pártolni. Jól tudja mindenki s nem hiszem csak egy is akadna azok közül, kiknek kutya kötelességük (erkölcsi kötelességük) volna a kör tagjává lenni s mindez ideig ettől-vissza húzódtak, hogy csak egyikőjüknel is az volna az ok, hogy nem ismerik el ezt a fent körülírt kötelességüket. Tudják jól azok az urak, hogy a kör tagjai között illenék szerepelniük!

Mik lehetnek az okok, hogy visszahúzódnak? Lássuk!

Nem tudják hol van?

Uraim talán akadt önök között egy pár, akik több napi bolyongás után sem találták fel a kör helyiségét? Ugy hallom, hogy a „nem tagok közül néhány fölötté tisztelt polgártárs egy expeditiót szándékszik ki küldeni az ózdi polgári önképzőkör felkutatására s ha majdan az vissza tér (ha ugyan el nem vesz a hosszú út alatt) készséggel sietnek annak megtekintésére. Hogy pedig az expeditió biztosabb irányt követhessen ime itt adom tisztelt polgár társaimnak az utleirást (mert biz már én megjártam ezt az utat vagy kétszer.) Honnan induljak ki? mi lehet az a hely, ahol már önök is járhattak? Hopp, meg van s ez lesz a Balaton (ezelőtt Tulipán, de nem virágozott) itt szentül hiszem, már mindnyájan voltak. Tehát induljunk erről a szent helyről! Az ég tájakat nem ismervén, ezután az expeditiót nem tudom meg indítani; de hát nézzék uraim, olvassák el a felirást „Balatonkávész”, ne arra menjenek amerre a „B” hanem amerre a „Z” van. Hosszas bolyongás után egy patak hidjához érnek (valamikor hatalmas folyam lehetett) közelében áru csarnokok. Ezen a hidon átmenvén, a folyó jobb partján addig vándorolnak felfelé, amig csak elérnek néhány hatalmas fát (melyek évszáz-

dos fák lehetnek egykoron) ezeknek tövéből jó távcsók segélyével már észlelhető a felírás: Polgáriönképzőkör. Akik aztán a hosszú ut fáradalmaiban ki nem dültek, kellemesen kipihenték ott magukat, talán még szórakozhatnak is. Rajta hát urak (önök, a nem tagok) küldjék ki azt az expeditiót, hátha sikerülne a kört felfedezniök.

Okul szolgálhat még az is, hogy uraságtok, kik körülöttől visszahúzódnak, a tagok intelligenciájával nincsenek megelégedve. Bizisten mágnások itt nincsenek, de szerencse, hogy nincsenek, mert az esetben egyáltalán nem mehetnének oda önök, így legalább a joguk megvan hozzá, hogy pedig nem élnek vele, ezért dicséretet nem várhatnak.

Ahelyett, hogy a dicső egyenlőség mivoltát fejtegetném itt, csak azt kérdezem önöktől (nem tagok.) Tudják, hogy a nagyszámú gyári igazgató úr s más tekintélyes emberek az olvasónak tagjai s néha-néha ott megis jelennek akkor, amidőn ott a szegény gyári munkások is vannak jelen? Akad-e abba a helyiségben csak egy is, aki azt várná, hogy direktor úr parolázzék vele? Nem! Akad-e aki az ott megjelenő kaszinói tagokat megszólná az ott való megjelenéséért? Nem! Akad-e önök között egy is, aki ezeknél a tekintélyes uraknál nagyobbban véli magát? Szeretnék erre is azzal a határozott „nem”-mel felelni, de lelkemre, nem merek! Gondolkozzanak egy kicsikét rajta, uraim (nem tagok) és mentsék meg magukat attól a szerencsétlen gondolatától, hogy az ártani fog tekintélyüknek, ha a kör tagjaivá lesznek.

Meg egy fontosabb ok lehet nincs önöknek, uraim (nem tagok) idejük s tán (pardon) pénzük. Akadhat valaki, aki elhiszi én nem tudom. Nem pedig azért, mert én már önökkel egy kivételével többször találkozám s egész estéket illetve délutánokat töltöttünk el különböző helyiségekben, egyikőjükkel a gyári olvasóban, másikkal a Magyarban avagy egyik-másik kávéházban. Ha pénzük vagy idejük nem volna ezt nem tehetnék, ha pénzük és idejük van, ama bizonyos expeditió kiküldetése s a polgári kör szerencsés felfedezése után illenék, hogy elvándoroljanak, lealázzák magukat és egy pár percet ott eltöltsenek!

Most csak ezt akartam mondani!

2. Igazmondó rosta. Ékes rigmusokban zenegenem el Julcsa nénénk esetét, ha nekem időm, az Ózdi hirlapnak pedig helye volna hozzá, no meg, ha a rim-szótáram el nem veszett volna. Hát csak prózában, röviden!

Egy nénike (a többiek között) behozta tejét (a tehenkéjétől) Ózdra s azon biztos reményében, hogy itt vásárolja akadt, nem is csalatkozott. Haza felé menve betért a féle bérpalotában lakó asszony nénijéhez azzal a kéréssel, miszerint olvassná meg pénzét, jól számolt-e, mert biz ő a számvetés tudományához tyukjánál nem ért sokkal többet. N. néni megis teszi, hanem, hogy hiábavaló időpazarlással nevédolja önmagát, az apró pénz között büszkélkedő 10 koronás arany helyet egy ragyogó új krajcárt kevert a tej árához.

Oththon Julcsa néni nagy büszkén teríti el a tömérdek krajcárt, azon hitben, hogy abból egy fitying sem hiányzik. Az nem hiányzott, de a 10 koronás. A fiatalok, akik már számolni is tudnak, holtra rémültek a felfedezés következtében. Julcsa néni mindjárt elfogta a gyanu és sietett N. nénihez. No de kinek állt volna feljebb mint N. néninek. Hogy lehet egy becsületes asszonyról ilyen gondolni? bepereli, elhuzatja a nótáját, hogy holtig arról koldul. Julcsa néni ám nem hagyta a maga igazát s

— Amikor a leány megállt előtte durván rászólt:

— Hát a multkor nem volt kedve feljönni? A leány csodálkozva nézett rá, kissé elpirult, majd elmosolyodott.

— Nem! — mondta. — Az ön modora elvette a kedvemet a feljövetelektől.

Hát már megbékült? kötekedett gunyosan Vergődi.

Már elfelejttem!

Ekkor Vergődi fel állt és zavarosan összevissza, lelkesedetten beszélni kezdett, hogy milyen gyönyörűek a tárcák, hogy miről írjon a leány a jövőben és így tovább.

A leánynak csillogot, kinedvesett a szeme és a mikor menni készült, kezét nyújtott Vergődi-nek. Az megfogta a kezét és fogva is tartotta. A leány ki akarta húzni, de aztán csak ott hagyta. Vergődi pedig, kettős mámorában, tökéletesen elfelejtette, hogy mi is ott vagyunk. Azt kérdezte:

Hát most is olyan kellemetlen benyomásokkal megy el?

Szegény kis Melánie rettenes zavarban volt. Hol ránk nézett, hol, meg Vergődire. De hiába. Végre halkán azt felelte:

Nem! Ma nem!

Akkor hát . . . engedje meg, . . . hogy vizsnozzam.

Mit?

A leány szeme tágranyilt és tulvilági fényben tündökölt. De Vergődi dühösen rákiáltott!

Hogy mit? Az áldóját! Hát azt, a mit maga érez irántam!

Melánie elnevette magát De láttuk, hogy a mosolygása mögött már ott lappang a boldog megadás. Nyájasan mondta:

De édes Vergődi . . . ez a modor? Ez a kiméletlenség?

Eh, nem kiméletlenség ez! Csak a buta öreg formák mellőzése. És különben is, mind a kettő csak egy azon helyre vezet!

A leány vérvörös lett. Felkapta a keztyűjét és kisetett. De Vergődi utána rohant,

És vissza sem jött többé a redakcióba. Még a kabátját is ott hagyta.

Csak sokkal később, az esküvő után nézett be egyszer. És amikor kérdeztük:

Nos, hogy vagy, öreg haramia?

Nagyon búsán és letörtten mondta:

Vergődünk, vergődünk!



látva, hogy itt az ő szava semmit sem használ így szóla: N. néni hát tudja mit? fordítsunk rostát, de akire rá fordul, annál van a pénz! Jól van! Ollóra teszik a rostát és álljatok el szemek és szájak a rosta N. néni fordult, amire persze ő azt mondta: számár babonaság! Julcsa néni azonban szent meggyőződéssel siet a csendőrségre s előadja, hogy N. néni tőle jogtalanul vett el 10 koronát. S képzeljék uraim, a rosta igazat mondott, a nyomozás hathatós eszközeitől félve N. néni azt mondta a csendőr uraknak: ha mindent el simitanak előadja a pénzt: ez mégis ígértetvén, a pitar küszöbén kívül a földből elő is került az arany. Légy áldott igazmondó rosta mindörökké!

3. *Csizi vendégek.* Kik voltak, mik voltak, mit cselekedtek kis falunkban? Nem tudom, hogy ciánkáli volt nekik minden csusza és rántott csibe egyaránt s azt is tudom, a pikantó mellé hegedűt kértek, és hogy a bor (még, ha ózdi is megárt ezt ők bebizonyították).

4. *Szegény ház.* (ponttal) Szegényház! (felkiáltó jellel)

En: Öreg szegények, szegény öregek, nem látjátok azt a hívogató otthont, amely nyugalmat ígér, nem haljátok azt a jóságos hívó szót, a mi csöndes meghitt tűzhelyre hívogat?

Öreg szegények háza: Látjuk, uram, látjuk, de az otthon azt igéri, amit nem fogna megadni, halljuk uram halljuk s mégse megyünk — márcsak megmaradunk nyomorult, szabad tűzhelyén.

5. *Jog, amivel élni jó lélekkel nem szabad lett volna:* Sokat beszélnek mostanában egy férfiúról, aki szerencsés (szerintem szerencsétlen) volt egy ember életében eléggé fontos ügyben határozni. Azt, hogy a döntés előtti napon kezet adott volna rabbinusának hogy annak a javára adja le voksát aki ellen másnap szavazott, határozottan nem tudom, ha dönthetetlen bizonyítékaim volnának reá, czudarul odavágnék. Ezek hiányában csak a következőket jegyzem meg ez ügyben.

Ezeknek a választásoknak az a célja, hogy a betöltendő állást az nyerje el, akit arra a vá-

lasztok tartanak érdemesnek. Rendszerint a két fél között oly szavazat különbség van, amely meg nyugtató bizonyítéka annak, hogy a győző fél sokkal inkább érdemes arra az állásra, melyre megválasztott, mint a legyőzött. Hat, tiz ember meggyőződése illetve szótöbbsége még a legyőzött ellenfelet is megnyugtatója.

Igaz, a törvény nem tesz megkülönböztetést egy vagy tiz szavazat többség között, tiz annyit ér, mint egy.

X. úrnak meg is volt az a joga, hogy voksát annak adja akinek akarja (ha, amint állítólag volt előre valakinek le nem kötötte) mégis csodálkozom, hogy egyáltalában szavazott. Tudta, hogy szava dönti el azt, hogy három község vezetőjét, gyámolát szerencsésen avagy rosszul választja meg, hogy a jövőd minden kedvezőtlen alakulásáért ő fog vádoltatni, az a 30 leszavazott nem lesz oka majd semminek, minden baj okozója képen ő fog említett. De ha ő erre mit sem ad, vallásos ember éltére át kellett volna éreznie, hogy gyarló por létére nem méltó arra, hogy embertársa életében amedőn 60 emner dönteni nem tudott, ő hatvanegyedeknek döntött el egy fontos kérdést.

A nemesen gondolkozók elitelését, a vesztés fél örök nehezítését nyerte el vele.

Igaz, ma a győző baráti jobbát nyújtja neki, de jó lett volna meggondolnia: az ember változandó s az a baráti jobb, amely ma kegyesen feléje nyult, egykoron nyugalmba markolhat s kézzorítás helyett a nyakát szoritja meg. Az is érdekes még a dologban, hogy azok közül egy, akik a döntő hitsorsosait szívből gyűlölik és tüzzel-vassal üldözik, most pedig az ő segedelmét kérte és kapta meg, melylyel a célját elérte. A mondottak summája az: szükség törvényt bont!

6. *Albert a szülő földjén* (a várkonyi merénylő Ugylátszik, Albert a hűvösön egész helyesen kezd gondolkozni. Eszébe jutván szép szülőföldje, jó Sajóvárkony, vágyakozás fogta el szívét, már amennyire ily nemes vágy az ő szívét elfoghatja, látni faluját. itt a füstölgő kémények közelében. Hja ám az ott bajosan

megy, más nyitja előtte, más csukja utána az ajtókat, minden lépésére atyai gondossággal vigyáznak féltik még a fűfő szellőtől is. Dehát miért van ott a sajóvárkonyi ész? Egy nap Stellungba vágja magát s azt mondja a börtön őrnök: vezesse őt, a bíró elé, nagy dolgot, fontosat akar mondani. Elő is vezetnek s ő sok torok köszörülgetés után elő adja, hogy új valamást akar tenni, mely minden eddigi valómását meg fogja dönteni, de csak úgy, ha a helyszínére kihozzák.

Szép hivatalos kísérettel megis indulnak a helyszínén elő adja Albert amit egy hét alatt süttött ki kárpódhatnak rajta megint akik eddigi hazugságaim is kénytelenek voltak rágódni.

7. *Egy jó evőhöz.* Ugy hallom Ön érte el Ózdon az évésben a legnagyobb rekordot. Kerseres emlékképen sajog még szívében az ön győzelme (tán jobban mondtam volna, ha szív helyett zsebet mondtam volna) annak a bizonyos utazó urnak, aki husz tojás meg évését lehetetlennek tartván, az ön tiz üveg borára utazott. És bosszankodva emlékszik vissza a mi Pista bácsink is, akivel írásban kötötték meg fogadásukat és aki a nagy kérdés eldöntése napján, Jakab nap lévén, más kellemes teendőivel volt elfoglalva s meg nem jelenhetett s ily esetben pedig a megjelent fél állítása gaznak vélelmeztetik. Dehát mindezen már túl vagyunk, másról itt szó nincs, mint, hogy ismervén önnek ebeli képességeit, nehezeltünk önre, még pedig azért, hogy a cs... én tartott évés versenyen velünk nem jelent meg s ekepen elvitték előlünk a babért. N. J. kisszony vitte el 18 tojással.

ÉRTESÍTÉS.

Ózdon az izr. hitközség által ujonnan létesített iskolában, tekintet nélkül a felekezeti ségre, a

tanulók beiratása

aug. hó 25-től szept. 1-ig eszközöltetnek Klein Józsefnél.

Az iskolaszék nevében
Weisz Henrik
isk. elnök.

Reich Lajos bérkoesztulajdonos
ÓZD. Pusztavasvár,
Ajánlja fogatait bármikor és bárhová, mérsékelt díjjazás mellett. Teher szállítást is elfogad.

A vasuti állomáshoz és vissza állandó közlekedés minden induló és érkező vonathoz. 7-?

Telek vásárlás

Bolyok és Pusztá-Vasvár között, az ország-út mentén, mintegy 10,000 négy-szög-öl területű

házhelyeknek alkalmas

szántóföld, kisebb parcellákba felosztva, jutányos áron eladó, venni szándékozók jelentkezzenek Bolyokon

Grosz Dávid
tulajdonosnál

Tisztességes szolid fiatal ember ki a
rőfös szakmában
teljesen jártas főlvetetik
Novotny Antalhoz
Borsodnádásd.

Hölgyek

részére nélkülözhetetlen
Legjobb arcszépítő szer a
Violette Crème

Mely az arcnak üdeséget, báriosony finomságot kölcsönöz. Legbiztosabb szer májfoltok, pattanások, szeplő, bőratka (mitesser) és a bőr minden tisztátalansága ellen.

Teljesen ártalmatlan, kipróbált szer mely az arcot nem teszi fényessé, hanem szerencsés összetételénél fogva arra üde hamvaságot varázsol. Ezen előnyeinel fogva a többi hasonló készítményeket jóval felülmulja.

Kapható egyedül az előállítónál:

Ádám Lajos gyógyszerész
Szent Antal gyógytárában
Ózd.

Két jóházból való ügyes fiú
asztalos tanoncúl
felvétetik

Zbrankó Gyula asztalos üzletében
Ózd.

100,000 drb. készlet	Szefű és Rózsá	100,000 drb. készlet
-------------------------	----------------	-------------------------

Skorka János rózsá és szefűtelep tulajdonos ajánl. direkt külföldökből beszerzett óriás virágú Rem. szefűket és nyakba nemesített bokor- rózsákat. E nagy készlet miatt egyideig 30 százalékot engedélyezek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve
Több díjjal kitüntetett nagy virágkötészetben mindenféle csokrok, koszorúk mélyen leszállított áron készítettnek.

Tenyésztő telepemről vágott virágjaimat és begyökeresedett cserepekben nyiló rózsákat, szefűket, jáczintokat stb. a legolcsóbb napi áron szállítom.

Sok nemes fajú szefűmagvaimról szóló név-, árlappal készséggel szolgálók.

Skorka János

5 hold rózsá és szefű telepe
B.-Szarvason.